

Raadsvoorstel

Datum raadsvergadering	26 juni 2013	Registratienr.	SB 13.3651490
Raadscommissie	B en V	Datum B&W besluit	14 mei 2013
Datum raadscommissie	5 juni 2013	Portefeuillehouder	Weth. Seton
Bijlagen		Steller	Jan Koops van't Jagt
		Telefoon	367 8512
		E-mail	jan.koops.vant.jagt@groningen.nl

Onderwerp

Aanvraag aanvullend krediet restauratie kade Kleine der A

Concept raadsbesluit

De raad besluit:

- I. de totale kosten voor de restauratie van de kade Kleine der A vast te stellen op € 750.000,--;
- II. een aanvullend krediet beschikbaar te stellen van € 200.000,--;
- III. de kosten te dekken uit de vrijval van de oorspronkelijke verplichting voor het herstel van de kade Kleine der A (€150.000,--) en het budget ISV monumenten (€ 50.000,--);
- IV. de gemeentebegroting 2013 overeenkomstig te wijzigen.

(Publieks-)samenvatting

In het najaar van 2011 werd duidelijk dat de monumentale kade aan de Kleine der A zo erg was verzwakt dat een ingrijpende reparatie nodig is. Gezien de hoge kosten van restauratie gaven we er toen de voorkeur aan om de kade af te breken en helemaal opnieuw op te bouwen. Nader overleg met de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed heeft daarna tot een alternatief plan geleid waarbij de monumentale waarde van de kade tegen beperkte meerkosten behouden kan blijven.

De beperkte meerkosten ten opzichte van de oorspronkelijke aanpak kunnen worden gedekt uit het ISV-budget monumenten 2013. Gezien de hoge monumentale waarde van deze kade en de beperkte meerkosten kiezen we er nu voor de kade aan de Kleine der A toch te restaureren in plaats van afbreken en opnieuw opbouwen.

Inleiding

In het najaar van 2011 bleek dat de fundering van de kade aan de Kleine der A zo slecht was dat reparatie beduidend duurder zou gaan worden dan oorspronkelijk verwacht. Voor de aanpak daarvan hebben we toen twee varianten uitgewerkt: een variant waarbij de kade op een nieuwe constructie opnieuw opgebouwd werd (geraamde kosten € 700.000,-) en een variant waarbij de bestaande (monumentale) kade gerepareerd zou worden (geraamde kosten € 900.000,-).

Wij lieten u op 8 juni 2012 (brief RO 12.3112650) weten dat we de voorkeur gaven aan de eerste - minst dure - variant. Op grond van dit besluit hebben we de vergunning voor deze aanpak aangevraagd, waarop wij in het najaar van 2012 een negatief advies van de Rijksdienst voor het Cultureel erfgoed ontvingen. In haar advies benadrukt de Rijksdienst het monumentale belang van deze kade die als één van de oudsten in de stad wordt beschouwd. Verder geeft de Rijksdienst aan dat er subsidie mogelijk is waarmee de hogere kosten van restauratie wellicht zijn te compenseren. Met name dit laatste is voor ons reden geweest om niet zonder meer contrair te gaan aan het advies van de Rijksdienst, maar eerst nader in gesprek te gaan met de Rijksdienst.

Dit gesprek heeft weliswaar geen concreet zicht op externe subsidie opgeleverd, maar heeft er wel toe geleid dat we inhoudelijk - samen met de Rijksdienst - nog eens naar alternatieve mogelijkheden hebben gekeken. In dit voorstel zetten wij uiteen hoe dit ertoe heeft geleid dat we nu toch willen kiezen voor restauratie van deze monumentale kade.

Beoogd resultaat

Restauratie van de monumentale kade aan de Kleine der A.

Kader

Herstel van de kade is noodzakelijk omdat er anders gevaarlijke situaties kunnen ontstaan. Middels restauratie kan de monumentale status van dit rijksmonument worden behouden.

Argumenten/afwegingen

In het gesprek met de Rijksdienst is opnieuw de monumentale waarde van deze kade ter sprake gekomen. De Rijksdienst benadrukt dat het hier qua monumentaliteit om één van de oudste kademuren van de stad gaat. Vorig jaar hielden wij er nog rekening mee dat er meer monumentale kades net zo slecht als dit stuk konden zijn. Een keus voor kostbare restauratie zou in dat geval niet beperkt blijven tot dit ene stuk kade. Nader onderzoek in het afgelopen jaar heeft inmiddels duidelijk gemaakt dat andere monumentale kademuren minder slecht lijken te zijn dan aan de Kleine der A het geval is. Dat bood samen met de hoge monumentale waarde van juist deze kade, een extra argument om nogmaals te onderzoeken of restauratie in dit specifieke geval toch mogelijk zou kunnen zijn.

Dit nadere onderzoek heeft het volgende opgeleverd:

- een nieuwe restauratie-variant waarbij de bestaande muur ongeveer een meter boven de paalfundering met pennen wordt verankerd tussen palen in het water en een nieuw te plaatsen damwand achter de kademuur. De gaten die daarvoor moeten worden geboord leiden tot een beperkt en acceptabel verlies aan monumentale massa. Een latere (niet monumentale) verhoging van de kademuur wordt verwijderd en niet weer teruggebracht. Direct achter de kade wordt een voetpad gesitueerd waardoor auto's niet direct boven de kademuur komen te staan en de constructie dus lichter en goedkoper wordt. Dit levert een voordeel in de uitvoering op van circa € 10.000,- ten opzichte van de oorspronkelijke restauratie-variant;
- overleg met de aannemer die meer kadewerk voor ons heeft gedaan leidt tot de conclusie dat er ongeveer € 15.000,- valt te verdienen op de oorspronkelijk voor restauratie geraamde aanneemsom;
- met deze andere bouwkundige constructie zijn de risico's op tegenvallers in de uitvoering kleiner waardoor de post onvoorzien kan worden verlaagd met € 75.000,-;
- omdat bij deze variant minder van de oorspronkelijke kademuur in het zicht komt, is minder archeologisch onderzoek mogelijk waardoor deze kosten € 50.000,- lager uitvallen;
- het resterende verschil met de goedkopere variant (sloop en herbouw) bedraagt dan nog € 50.000,-. Gezien de monumentale waarde van deze kade hebben we in het bestedingsvoorstel budget ISV monumenten 2013 (brief 4 april 2013, nr. RO 13.3579065) een bijdrage van € 50.000,- voor de restauratie van deze kade opgenomen.

De oorspronkelijke raming van restauratie kwam uit op een bedrag van € 900.000,-, terwijl sloop en herbouw op € 700.000,- werd geraamd. Met de nu uitgewerkte restauratie variant, kunnen we het oorspronkelijke verschil van € 200.000,- tussen restauratie en sloop/herbouw oplossen en kan de monumentale kade – met behoud van monumentaliteit – worden hersteld.

Het enige nadeel van restauratie ten opzichte van sloop en nieuwbouw is dat bij restauratie iedere 30 jaar weer reparatie-onderhoud nodig is, terwijl dat bij nieuwbouw pas over 100 jaar het geval is. Deze extra onderhoudskosten na restauratie blijven voor de komende 100 jaar echter beperkt tot een bedrag tussen de € 10.000,- en € 20.000,- en zijn gezien het monumentale belang van de kade naar onze mening acceptabel. Bovendien bestaat er een kans dat dergelijke kosten op termijn wel weer voor subsidie in aanmerking komen.

Maatschappelijk draagvlak/participatie

De omwonenden van de Kleine der A zijn vorig jaar door u met een brief geïnformeerd over het besluit om te kiezen voor herbouw van de kademuur. We hebben de omwonenden inmiddels in een nieuwe brief geïnformeerd over deze laatste ontwikkelingen en de gevolgen hiervan voor het herstel van de kade.

Financiële consequenties

De totale kosten van de nu voorgestane aanpak bedragen € 750.000,-. Op 19 december 2012 hebt u hiervoor al € 550.000,- beschikbaar gesteld als onderdeel van het krediet voor vervangings-investeringen (raadsbesluit nr 7c).

In 2011 maakte het herstel van deze kade onderdeel uit van een opdracht aan een aannemer voor het herstel van meerdere kades. Doordat de werkzaamheden aan de Kleine der A toen zijn stopgezet, resteert hieruit nog een verplichting van € 150.000,-. Deze verplichting laten we nu vrijvallen om het vervolgens toe te voegen als dekking voor het krediet dat kan worden ingezet in de nu voorgestane restauratie.

Ten slotte kan een bedrag van € 50.000,-- worden gedekt uit het ISV budget monumenten 2013.

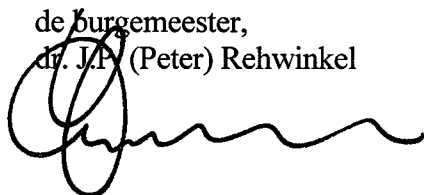
Begroting 2013				
Restauratie kade Kleine der A				
Betrokken dienst(en)	MD			
Naam voorstel	Restauratie kade Kleine der A			
Soort wijziging	Investering			
Tijdsplanning krediet	2013 - 2014			
Financiële begrotingswijziging		Uitgaven/Inkomsten		Saldo
9.1	<i>Kwaliteit van de leefomgeving</i>	200.000	200.000	0
				0
Totale begrotingswijziging		200.000	200.000	0

Realisering en evaluatie

Op grond van het overleg met de Rijksdienst verwachten we dat een gewijzigde vergunningaanvraag op korte termijn verleend kan worden, waarna de uitvoering in september kan worden gestart. Het werk zal dan in het voorjaar van 2014 kunnen worden afgerond.

Met vriendelijke groet,
burgemeester en wethouders van Groningen,

de burgemeester,
dr. J.P. (Peter) Rehwinkel

de secretaris,
drs. M.A. (Maarten) Ruys

